

Här presenterar medlemmar i FM Malmö sina foton och berättelser från sin tid i flottan eller liknande. Kontakta webbmaster eller ordförande om du önskar bidra!
Alla bilder tillhör FM Malmö.

HMS Gotland

Marinen i Malmö

1928 - 2010

Marinen lämnar Malmö efter 82 år!

Den 26 mars 2010 togs Flaggan ned för sista gången, Marinen i Malmö har lämnat oss!

Avslutningsceremoni och mottagning i samband
med nedläggningen av Sjöinfokompani Malmö.

Fredagen den 26 mars 2010 klockan 11:00
Plats: Terminalgatan i Malmö

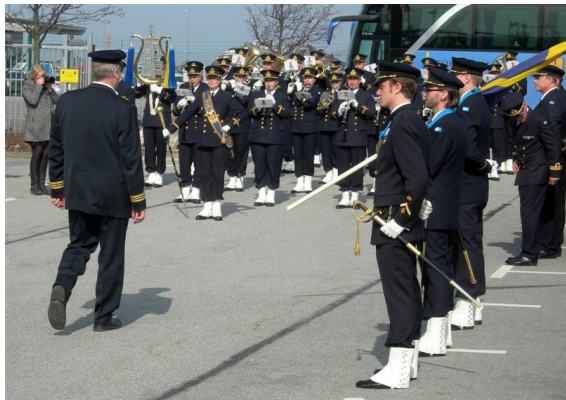
Under ceremonin överlämnades Jagaren HMS Malmös flagga av Sjöinfokompani Malmö,
till Korvetten HMS Malmö.

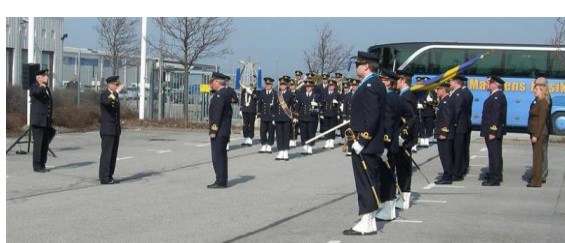
En trevlig tillställning uppkommen av en tråkig anledning som jag tyvärr inte kan förstå.

Ett stort tack till alla de kamrater som under åren gjort tjänst i Malmö!

Jörgen Persson
Ordförande
Flottans Män i Malmö

Alla bilder tillhör FM Malmö. Klicka på dem för att förstora!

År 1676 gravsattes 183 omkomna från regalskeppet *Kronan* på Hulterstads och Stenåsas kyrkogårdar. Totalt omkom fler än 800 personer. Den 8 september 1984 invigdes en minnessten över de döda. Invigningen förrättades av biskop Sven Lindegård.

Monumentet över de omkomna ombord på *Kronan* 1676.

(KI Hulterstad kyrkog 013)

Orsaker till förlisningen

Den direkta anledningen till att *Kronan* förolyckades var för att skeppet var instabilt och hanterades ovarsamt. Till skillnad från *Wasa* nästan 50 år tidigare var seglingsegenskaperna dock inte misslyckade utan skeppet hade tjänstgjort tillfredsställande i årtal och i betydligt hårdare väder. Under kommissionen förekom också direkta hänvisningar till *Vasa* av tygmästaren (artilleriofficeren) Gyllenspak. Han vittnade också om att någon, dock inte Creutz, hade lättat på ballasten vid Dalarö i början av sjötåget och att man inte hunnit fylla på sina dryckesförråd. Därför hade skeppet varit mindre djupgående och således mindre stadigt än annars.

Varför den svenska styrkan frångick den ursprungliga planen att engagera vid de så kallade "svenska skären" mellan Landsort och Ölands norra udde och istället gjorde en plötslig vändning utanför Hulterstad är inte helt utrett. Enligt Rosenberg och Gyllenspak från *Kronan* vände Creutz för att Uggle signalerat för vändning. Rosenberg menade också att Bär på *Nyckeln*, ledare för den första eskadern, hade påbörjat vändning och att Uggle därför såg sig tvungen att följa efter för att hålla ihop flottan. Officerarna Anders Homman och Olof Norman som var överlevande från *Svärdet* menade istället att det bara var Creutz som överbefälhavare som kunde ta ett sådant beslut och att Uggle bara följde *Kronan* när hon vände.

Enligt vittnesmålen från kommissionen vidtogs inte nödvändiga försiktighetsåtgärder när *Kronan* vände på grund av motsättningar mellan officerarna. Rosenberg vittnade också om att amirallöjtnant Arvid Björnram och major Klas Ankarfjäll öppet trätat både om hur mycket segel man skulle föra och hur nära land man borde ha gått. Flottans erfarne åldersstyrmann Per Gabrielsson skulle enligt Gyllenspak också ha varnat för att vända i den hårda blåsten med öppna kanonportar och utan att minska segel, men utan att få gehör.

Creutz har av många historiker fått skulden för förlisningen och beskrivits som en inkompetent sjöofficer, vilken med sin okunskap och bristande erfarenhet i marina frågor ensam bar ansvaret för *Kronans* snöpliga undergång. Gunnar Grandin har föreslagit att osämjan på *Kronan* handlade om att man ville utnyttja att den allierade flottan var utspridd. Creutz och Björnram ville alltså vända snabbt av taktiska skäl medan Ankarfjäll och bland annat åldersstyrmannen Per Gabrielsson månade om fartygets säkerhet. Samtidigt menar Grandin att mycket tyder på att Creutz kan ha drabbats av något sorts mentalt sammanbrott och därför fattade ett dåligt beslut.

På senare år har en del historiker menat att skuldbördan var mer komplicerad och att Creutz inte ensam kan lastas för katastrofen. Ingvar Sjöblom och Lars Ericson Wolke påpekar att hans befattning snarast kunde jämföras med en verkschef, en administratör som inte behövde ha ingående vetskap om praktiska detaljer — att kunna vända skeppet under hård vind var sådant som underordnade ansvarade för. Lars Einarsson menar att Creutz "koleriska och självsvåldiga natur" troligen spelade en roll, men att det i lika höga grad kan skyllas på att manskapet var otränat och oerfaret och att det förekom öppen osämja mellan officerarna.¹

Målning av [Claus Møinichen från 1686](#) som visar hur *Kronans* exploderar samtidigt som hon kantrar. Till höger ses Svärdet i strid med den danska styrkans amiraler^{48]}

Kronan, även kallad ***Stora Kronan***, var ett svenskt örlogsfartyg och ett av världens största fartyg under sin tid. *Kronan* byggdes 1668-72 och efter bara några års tjänst och två slag mot danska och nederländska flottor förliste hon under [slaget vid Ölands södra udde](#) den första juni 1676. Förlisningen orsakades av att skeppet [kantrade](#) i en alltför tvär gir. Under kantringen antändes krutförrådet som förvarades längst fram i skeppet, varmed huvuddelen av fören sprängdes bort på styrbordssidan. Över 800 man dog när *Kronan* sjönk och med i djupet följde över 100 kanoner, värdefull utrustning, privata ägodelar och stora summor pengar i form av krigskassar.

Förlusten av *Kronan* var ett svårt slag mot Sverige under [skånska kriget](#). Förutom att hon varit flottans största och tyngst beväpnade skepp hade hon också varit en viktig symbol för kungamakten. Vid hennes förlisning dog förutom nästan 10% av den svenska flottans aktiva manskap också flottans överbefälhavare, riksamiralen [Lorentz Creutz](#), och en rad höga officerare, bland annat flottans ledande medicinska expertis. Eftersom slaget vid Öland och föregående sjötåg hade varit uppenbara nederlag utredde en kommission 1676-77 om något befäl kunde klandras för flottans nederlag. Ingen dömdes, men Creutz fick senare bära mycket av skulden bakom förlisningen eftersom han saknade erfarenhet av sjökrig. Senare forskning har varit mer försiktig med att enbart klandra Creutz, istället har man påpekat den allmänt dåliga organisationen inom flottan, samt den dåtida bristen på erfarna och skickliga befäl. Anledningen var att adliga sjöbefäl prioriterades före de ofrälse, trots att de sistnämnda som i regel tillhörde handelsflottan, var i större besittning av skeppsvana och sjökunskap.

Kronan återfanns 1980 av en grupp med den kände vrakforskaren [Anders Franzén](#), som tidigare återfunnit [Vasa](#) på 1950-talet. Varje år sedan dess har man gjort dykningar för att kartlägga vrakplatsen och bärga föremål. Efter *Vasa* har *Kronan* blivit ett av de mest uppmärksammade svenska vrakfynden i Östersjön. Hittills har över 30 000 föremål tagits upp och konserverats och många av dem har ställts ut, framförallt på [Kalmar läns museum](#), som idag har ansvaret för de arkeologiska utgrävningarna och den permanenta utställningen om *Kronan*.

U3 veteranbesättningen

Bilder från deras "vardag" i Teknikens och Sjöfartens hus, Malmö.
(Hette tidigare Malmö Tekniska museum)

Vi i Flottans Män i Malmö är en kamratförening där medlemmarna har många strängar på sin lyra, många av våra medlemmar är med i andra verksamheter av marin, militär eller försvarsmaktsanknytning.

En av dessa är Sven Lindstrup, han är också medlem i U3 Veteranbesättning, och han har bidragit med följande bilder. Sven och några av oss andra har en "vardag" ombord U3 i dess Veteranbesättning som likt oss är en kamratförening med Flottan som gemensam nämnare.

Dessa herrar har tagit det ytterligare ett steg längre genom att sprida kunskap om Flottan och dess historia ombord U3. U3s veteranbesättning är en grupp ubåtsmän som gjort tjänst ombord, nu berättar de om livet och tekniken ombord på en svensk ubåt. De har också varit delaktiga i att föra U3 till det skeppsmässiga tillstånd hon i dagsläget visar upp.

De genomför guidning ombord, så gör ett besök på Teknikens och Sjöfartens hus!

Titta även in på deras hemsida för närmre detaljer: [U3 Veteranbesättning](#)

Alla bilder är tagna av Sven Lindstrup och tillhör FM Malmö.

Klicka på dem för att förstora!

